

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Fascicle II

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

Reproduced by photographic offset at the University of Chicago Press
from Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (Oxford, 1873)

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

α
β

1 ἈΡΧὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ

2 τοῦ Θεοῦ. ^f ὥς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις,

‘Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου

β
α

3 ἔμπροσθέν σου.’ ^g ἘΦωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εἰθείας ποιεῖτε τὰς

γ
δ

4 τρίβους αὐτοῦ. ^h Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν

τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς

5 ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ⁱ καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν

πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ

ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ’

6 αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ^k ἦν

δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώ-

νην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων

δ
α

7 ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. ^l Καὶ ἐκήρυσσε λέγων,

“Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ

εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑπο-

8 δημάτων αὐτοῦ. ^m ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν

ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι

f Mal. 3. 1.
Matt. 11. 10.
Luc. 7. 27.

g Esa. 40. 3.
Matt. 3. 3.
Luc. 3. 4.
Joan. 1. 15, 23.

h Matt. 3. 1.
Luc. 3. 3.

i Matt. 3. 5

k Matt. 3. 4.
Lev. 11. 22.

l Matt. 3. 11.
Luc. 3. 16.
Joan. 1. 27.

m Act. 1. 5. et
2. 4. et 11. 16.
et 19. 4.

n Matt. 3. 13.
Luc. 3. 21.
Joan. 1. 32.

o 9. 7.
Psal. 2. 7.
Esa. 42. 1.
Matt. 3. 17.
et 17. 5.
2 Pet. 1. 17.

p Matt. 4. 1.
Luc. 4. 1.
q Matt. 4. 11.

r Matt. 4. 12.
Luc. 4. 14.
Joan. 4. 43.

s Matt. 3. 2.

t Matt. 4. 18.
Luc. 5. 2.

‘Αγίῳ.’ⁿ Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, 9
ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ 10
ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. καὶ 10
εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζο-
μένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περι-
στερὰν καταβαίνον ἐπ’ αὐτόν. ὁ καὶ φωνῇ ἐγένετο 11
ἐκ τῶν οὐρανῶν, “Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς,
ἐν ᾧ εὐδόκησα.”^p Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτόν 12
ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. ^q καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ 13
ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ
τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγ-
γελοι διηκόνουν αὐτῷ.

^r ΜΕΤὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν 14
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγ-
γέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ^s καὶ λέγων, 15
“Ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ.”

^t Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι- 16
λαίας εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσσῃ·
ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 17
“Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι
ἀλιεῖς ἀνθρώπων.” Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα 18
αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκείθεν 19
ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ
πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθέως 20
ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν
Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν
ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

ε
α

5
β

5
δ

η
δ

θ
5

ι
δ

ια
5

ιβ η	21	^u Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναοῦμ· καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε· ^x καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. ^y Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀν- 24 ἐκραξε ^z λέγων, “Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς 25 εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.” Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Φιμώθητι καὶ ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ.” 26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον 27 καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐτοὺς λέγοντας, “Τί ἐστὶ τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καὶ αὕτη, ὅτι κατ’ ἔξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;” 28 Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθύς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.	u Matt. 4. 13. 23. Luc. 4. 31.
ιγ β	22	δασκε· ^x καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. ^y Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀν- 24 ἐκραξε ^z λέγων, “Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς 25 εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.” Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Φιμώθητι καὶ ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ.” 26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον 27 καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐτοὺς λέγοντας, “Τί ἐστὶ τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καὶ αὕτη, ὅτι κατ’ ἔξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;” 28 Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθύς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.	x Matt. 7. 28. Luc. 4. 32.
Α’	23	οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. ^y Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀν- 24 ἐκραξε ^z λέγων, “Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς 25 εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.” Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Φιμώθητι καὶ ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ.” 26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον 27 καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐτοὺς λέγοντας, “Τί ἐστὶ τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καὶ αὕτη, ὅτι κατ’ ἔξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;” 28 Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθύς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.	y Luc. 4. 33.
ιδ η	24	ἐκραξε ^z λέγων, “Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς 25 εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.” Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Φιμώθητι καὶ ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ.” 26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον 27 καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐτοὺς λέγοντας, “Τί ἐστὶ τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καὶ αὕτη, ὅτι κατ’ ἔξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;” 28 Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθύς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.	z Matt. 8. 29.
Β’	29	^a Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξεληθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ 30 Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα· καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ 31 περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατή- σας τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ 32 πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ^b Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδν ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζο- 33 μένους· καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν 34 θύραν· ^c καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.	a Matt. 8. 14. Luc. 4. 38.
Γ’	32	πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ^b Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδν ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζο- 33 μένους· καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν 34 θύραν· ^c καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.	b Matt. 8. 16. Luc. 4. 40.
ιδ η	33	μένους· καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν 34 θύραν· ^c καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.	c Luc. 4. 41. Act. 16. 17, 18.

d Luc. 4. 42.

^d Καὶ πρῶτ' ἔννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε καὶ 35
ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κακεῖ προσήνχετο.
καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 36
καὶ εὐρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ, “Ὅτι πάντες 37
ζητοῦσί σε.” ^e Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἀγωμεν εἰς 38
τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα κακεῖ κηρύξω· εἰς
τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα.” Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν 39
ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν,
καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

f Matt. 8. 2.
Luc. 5. 12.

^f Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν 40
αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ,
“Ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι.” Ὁ δὲ 41
Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο
αὐτοῦ, καὶ λέγει· αὐτῷ, “Θέλω, καθαρίσθητι.”

g Levit. 14. 2.

Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ 42
ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. Καὶ ἐμβριμησάμενος 43
αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτὸν, ^g καὶ λέγει αὐτῷ, 44
“Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς· ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν
δείξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ κα-
θαρισμοῦ σου ὃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς.” ^h Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν 45
πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι
αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν·
ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς
αὐτὸν πανταχόθεν.

i Matt. 9. 1.
Luc. 5. 18.

ⁱ Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμε- 2
ρῶν· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι, καὶ εὐθέως 2
συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ
πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον.
Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες 3
αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσ- 4

ἰδ
ηΔ'
ιη
βιδ
ικ
α

Ε'

εγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν
 στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν
 5 κράββατον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. ἰδὼν
 δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παρα-
 λυτικῷ, “Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.”

6 Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι
 7 καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, “^κ Τί
 οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται
 8 ἀφίεναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός;” Καὶ εὐθέως
 ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως
 διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς, “Τί ταῦτα
 9 διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστιν
 εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, Ἀφέωνταί
 σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, Ἐγείραι καὶ ἄρον σου
 10 τὸν κράββατόν καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι
 ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφίεναι ἐπὶ
 11 τῆς γῆς ἁμαρτίας, (λέγει τῷ παραλυτικῷ) Σοὶ
 λέγω, ἔγεραι καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ
 12 ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.” Καὶ ἠγέρθη εὐθέως,
 καὶ ἄρας τὸν κράββατον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάν-
 των· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν
 Θεὸν λέγοντας, “Ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.”

13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ
 πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν
 14 αὐτούς.

¹ Καὶ παράγων εἶδε Λευὴν τὸν τοῦ
 Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει
 αὐτῷ, “Ἀκολουθεῖ μοι.” Καὶ ἀναστὰς ἤκο-

15 λούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι
 αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι
 καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς
 μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἤκο-

^κ Esa. 43. 25.

¹ Matt. 9. 9.
 Luc. 5. 27.

ς'
 κα
 β

κβ
 β

m Luc. 5. 31.
32. 1 Tim. 1.
15. Matt. 9.
13.

n Luc. 5. 33.
Matt. 9. 14.

o Matt. 12. 1.
Luc. 6. 1
Deut. 23. 25.

p 1 Sam. 21. 6.

λούθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι- 16
σαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν
καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Τί
ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ
πίνει;” ^m Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, 17
“Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ’
οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους,
ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.” ⁿ Καὶ ἦσαν οἱ 18
μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύ-
οντες· καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Διατί
οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύ-
ουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν;” Καὶ 19
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ
τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ’ αὐτῶν ἐστι
νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ’ ἐαυτῶν ἔχουσι τὸν
νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν· ἐλεύσονται δὲ 20
ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ
τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. καὶ 21
οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγράφου ἐπιρράπτει ἐπὶ
ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μὴ, αἶρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ
τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.
καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκὸς παλαιός· 22
εἰ δὲ μὴ, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ
ὁ οἶνος ἐκχέεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ
οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον.”

^o Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς 23
σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχνας.
καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, “Ἴδε τί ποιοῦσιν 24
ἐν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστι;” ^p Καὶ αὐτὸς 25
ἔλεγεν αὐτοῖς, “Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε

κγ
β

κδ
β

	Δαβίδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχε καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ 26 οἱ μετ' αὐτοῦ ; ἣ πὼς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς 27 σὺν αὐτῷ οὖσι ;” Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τὸ σάβ- βατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος 28 διὰ τὸ σάββατον. ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.”	q Exod. 29. 32. Lev. 8. 31. et 24. 5. 9.
κε β Ζ'	3 ¹ ΚΑὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα· 2 καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει 3 αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένῳ ἔχοντι τὴν χεῖρα, 4 “Ἐγειραι εἰς τὸ μέσον.” Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἐξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακο- ποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτείνειν ;” Οἱ δὲ 5 ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, “Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου.” καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ 6 αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. ⁸ Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν συμβού- λιον ἐποιοῦν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι.	r Matt. 12. 9. Luc. 6. 6. s Matt. 22. 16.
κς δ	7 ¹ ΚΑὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ ἀπὸ τῆς 8 Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα 9 ἐποίει ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπε τοῖς μαθη-	t Matt. 4. 25.

u i. 25.

x 6. 7. Matt.
10. 1. Luc. 6.
12. et 9. 1.

y Joan. 1. 43.

z Matt. 9. 34.
et 12. 24.
Luc. 11. 15.
Joan. 7. 20.
et 8. 48, 52.
et 10. 20.

a Matt. 12. 25.

ταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ
τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. πολλοὺς γὰρ 10
ἐθεράπευσεν· ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ
ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας· καὶ τὰ πνεύματα 11
τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσέπιπτεν
αὐτῷ καὶ ἔκραζε λέγοντα, “Ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ.” ^u καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν 12
φανερὸν ποιήσωσι. ^x Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος 13
καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτοὺς, καὶ ἀπῆλθον
πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ’ 14
αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν καὶ 15
ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκ-
βάλλειν τὰ δαιμόνια· ^y καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι 16
ὄνομα Πέτρον· καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, 17
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπ-
έθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὃ ἐστὶν Υἱοὶ
βροντῆς· καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθο- 18
λομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον
τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν
Κανανίτην, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην ὃς καὶ παρ- 19
έδωκεν αὐτόν.

Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν 20
ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον
φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ’ αὐτοῦ ἐξῆλθον 21
κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ, “Ὅτι ἐξέστη.”
^z Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων κατα- 22
βάντες ἔλεγον, “Ὅτι Βεελζεβοῦλ ἔχει,” καὶ “ὅτι
ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαι-
μόνια.” ^a Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παρα- 23
βολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, “Πῶς δύναται Σατανᾶς
Σατανᾶν ἐκβάλλειν; καὶ ἔὰν βασιλεία ἐφ’ ἐαυτὴν 24

κη
η

H'

κθ
βλ
βλα
'λβ
βλγ
β

	μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· 25 καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἐαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται 26 σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη· καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἐαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι, 27 ἀλλὰ τέλος ἔχει. ^b οὐ δύναται οὐδεὶς τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρ- πάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῇσῃ, καὶ ^{λδ β} 28 τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ^c ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασφημίαι ὅσας ἂν 29 βλασφημήσωσιν· ὅς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν 30 αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως." ὅτι ^{λβ} 31 ἔλεγον, "Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει." ^d Ἐρχον- ται οὖν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἔξω ἐστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες 32 αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ αὐτῷ, "Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου 33 ἔξω ζητοῦσί σε." Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, 34 "Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου;" Καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημέ- νους λέγει, " ^e Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί 35 μου· ὅς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστί."	b Matt. 12. 29.
	4 ^e ΚΑΙ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θά- λασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολλὸς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ^{θ'} 2 ἐπὶ τῆς γῆς ἦν· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παρα- βολαῖς πολλὰ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ 3 αὐτοῦ, "Ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ	c Matt. 12. 31. Luc. 12. 10. 1 Joan. 5. 16. d Matt. 12. 46. Luc. 8. 19. e Matt. 13. 1. Luc. 8. 4.

σπεύραι· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύρειν, ὁ μὲν ἔπασσε 4
παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ κατέφαγεν αὐτό· ἄλλο δὲ ἔπασσεν ἐπὶ τὸ 5
πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως
ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, ἡλίον δὲ 6
ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν
ρίζαν ἐξηράνθη· καὶ ἄλλο ἔπασσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, 7
καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό,
καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε· καὶ ἄλλο ἔπασσεν εἰς τὴν 8
γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίοντα
καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν
ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν.” Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, 9
“Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκούετω.” f Ὅτε δὲ 10
ἐγένετο καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν
σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. καὶ ἔλεγεν 11
αὐτοῖς, “Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν
παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, ἵνα βλέποντες 12
βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι
καὶ μὴ συνιῶσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ
αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα.” Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὐκ 13
οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας
τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; h ὁ σπεύρων τὸν 14
λόγον σπεύρει. οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, 15
ὅπου σπεύρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν,
εὐθέως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον
τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· καὶ οὗτοί 16
εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἱ
ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς
λαμβάνουσιν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν 17
ἐαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης

f Matt. 13. 10.

g Esa. 6. 9.
Matt. 13. 14.
Luc. 8. 10.
Joan. 12. 40.
Act. 28. 26.
Rom. 11. 8.

h Matt. 13. 19.

λβ
αλη
β

θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθέως σκαν-
18 δαλίζονται· καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας
σπειρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες,

19 ^ι καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη i 1 Tim. 6. 17.

τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίας
εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρ-
20 πος γίνεται· καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν
καλὴν ἀπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ
παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα

^{λθ}
^β 21 καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν.” ^ι Καὶ ἔλεγεν j Matt. 5. 15
Luc. 8. 16.
et 11. 33.

αὐτοῖς, “Μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν

^{μβ}
^β 22 λυχνίαν ἐπιτεθῇ; ^κ οὐ γάρ ἐστὶ τι κρυπτόν, ὃ
ἐὰν μὴ φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ’

23 ἵνα εἰς φανερόν ἔλθῃ. ^ι εἴτις ἔχει ὦτα ἀκούειν,

^{μα}
^β 24 ἀκούετω.” ^μ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Βλέπετε τί
ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται

ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν.

^{μβ}
^β 25 ^η ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ
ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.” n Matt. 13. 12.
et 25. 29. Luc.
8. 18. et 19. 26.

^{μγ}
^ι 26 Καὶ ἔλεγεν, “Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ

Θεοῦ, ὥς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ

27 τῆς γῆς, καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ

ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μῃκύνηται

28 ὥς οὐκ οἶδεν αὐτός. αὐτομάτῃ γὰρ ἡ γῆ καρπο-

29 φορεῖ πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη

εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν

ὁ θερισμός.”

^{μδ}
^β 30 ^ο Καὶ ἔλεγε, “Τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ παραβάλωμεν

o Matt. 13. 31.
Luc. 13. 18.

	αὐτήν; ὡς κόκκῳ σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ 31 τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ 32 γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.”	
p Matt. 13. 34.	Ρ Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐ- 33 τοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκοῦειν· χωρὶς 34 δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς· κατ’ ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.	με 5 μ5 1
q Matt. 8. 18, 23. Luc. 8. 22.	Α ΚΑΙ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὥψίας 35 γενομένης, “ Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.” Καὶ 36 ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ’ αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλης, τὰ 37 δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι. καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ 38 ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ διεγείρου- σιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “ Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;” Καὶ διεγερθεὶς 39 ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ, “ Σιώπα, πεφίμωσο.” Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνε- μος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν 40 αὐτοῖς, “ Τί δειλοὶ ἐστε οὕτω; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν;” Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ 41 ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, “ Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;”	1’ μ8 β
r Matt. 8. 28. Luc. 8. 26.	Γ ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς 5 τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ 2 ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν	1Α’

3 μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, ὃς τὴν
 κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνημείοις· καὶ οὔτε ἀλύ-
 4 σεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν
 πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διε-
 σπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας
 συντετριφθαι, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι·
 5 καὶ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσι
 καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων
 6 ἑαυτὸν λίθοις. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μα-
 7 κρόθεν ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ κράξας
 φωνῇ μεγάλῃ εἶπε, “Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ
 τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν Θεόν, μὴ
 8 με βασανίσῃς.” Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ, “Ἐξέλθε τὸ
 9 πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου.” Καὶ
 ἐπηρώτα αὐτὸν, “Τί σοι ὄνομα;” Καὶ ἀπεκρίθη
 λέγων, “Λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν.”
 10 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀπο-
 11 στείλῃ ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη
 12 ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· καὶ παρεκά-
 λεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες, “Πέμ-
 ψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλ-
 13 θωμεν.” καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς.
 καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον
 εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
 κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι·
 14 καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. Οἱ δὲ βόσκοντες
 τοὺς χοίρους ἔφυγον καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν
 καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι
 15 τὸ γεγονός· καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
 θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱμα-
 τισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκὸτα τὸν

λεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν. καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς 16
οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ
s Act. 16. 39.
t Luc. 8. 38.
περὶ τῶν χοίρων. ⁸ καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν 17
ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. ^t Καὶ ἐμβάντος 18
αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμο-
νισθεὶς ἵνα ἦ μετ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ 19
ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, “Υπαγε εἰς
τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ ἀνάγγειλον
αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριος ἐποίησε καὶ ἡλέησέ σε.”
Καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκα- 20
πόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες
ἐθαύμαζον.

^u Καὶ διαπεράσας τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ 21
πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ'
αὐτόν· καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. ⁸ Καὶ ἰδὼν 22
ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος,
καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ,
καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων, “Ὅτι τὸ 23
θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς
αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῇ καὶ ζήσεται.” Καὶ 24
ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος
πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

^y Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη 25
δώδεκα, καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἱατρῶν 26
καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν
ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα,
ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ 27
ᾧπισθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ, 28
“Ὅτι κὰν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι, σωθή-
σομαι.” Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ 29
αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵσται ἀπὸ

μνη
η

μθ
β

IB'

II'

30 τῆς μάστιγος. ^z καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς, ἐπιγνούς
 ἐν αὐτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπι-
 στραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε, “Τίς μου ἤψατο
 31 τῶν ἱματίων;” Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐ-
 τοῦ, “Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ
 32 λέγεις, Τίς μου ἤψατο;” Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν
 33 τὴν τοῦτο ποιήσανσαν. ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ
 τρέμουσα, εἰδυῖα ὁ γέγονεν ἐπ’ αὐτῇ, ἦλθε καὶ
 προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν
 34 ἀλήθειαν. ^a ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, “Θύγατερ, ἡ πίστις
 σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιὲς
 35 ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.” ^b Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος
 ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες, “Ὅτι
 ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν δι-
 36 δάσκαλον;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν
 λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, “Μὴ
 37 φόβου, μόνον πίστευε.” Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα
 αὐτῷ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰακώβον
 38 καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. καὶ ἔρχεται
 εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ
 39 θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλὰ· ^c καὶ
 εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, “Τί θορυβεῖσθε καὶ
 κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθ-
 40 εὔδει.” καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐκβαλὼν
 ἅπαντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου
 καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ’ αὐτοῦ, καὶ εἰσπο-
 41 ρεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον· καὶ
 κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ,
 “Ταλιθὰ κουμὶ.” ὃ ἔστι μεθερμηνεύμενον, “Τὸ
 42 κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειραι.” καὶ εὐθέως ἀν-
 ἔστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν

z Luc. 6. 19.

a 10. 52.
Matt. 9. 22.

b Luc. 8. 49.

c Joan. 11. 11.

	δῶδεκα· καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλη. καὶ 43 διεστέιλато αὐτοῖς πολλὰ, ἵνα μηδεὶς γνῶ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.	
d Matt. 13. 54. Luc. 4. 16.	δ ΚΑὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πα- 8 τρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ 2 συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξ- επλήσσοντο, λέγοντες, “Πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, ὅτι καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; ε οὐχ 3 οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς Μαρίας ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς;” καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ^f ἔλεγε δὲ αὐτοῖς 4 ὁ Ἰησοῦς, “Ὅτι οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.” ^g Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδε- 5 μίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσε· καὶ ἐθαύμαζε διὰ 6 τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. ^h καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων.	ν α
e Joan. 6. 42.		
f Matt. 13. 57. Luc. 4. 24. Joan. 4. 44.		να α
g Matt. 13. 58.		
h Matt. 9. 35. Luc. 13. 22.		νβ β
i 3. 13. Matt. 10. 1. Luc. 6. 13. et 9. 1.	ι ΚΑὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο 7 αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων· ^k καὶ 8 παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον· μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκὸν, ἀλλ’ ὑποδεδεμένους σανδάλια· 9 καὶ μὴ ἐνδύσθητε δύο χιτῶνας. ^l Καὶ ἔλεγεν 10 αὐτοῖς, “Ὅπου ἂν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. ^m καὶ ὅσοι 11 ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν,	1Δ’ γγ β
k Matt. 10. 9. Luc. 9. 3.		
l Matt. 10. 11. Luc. 9. 4.		νδ β
m Matt. 10. 14. 15. Luc. 9. 5. et 10. 10, 11, 12. Act. 13. 51. et 18. 6.		νε β

	ἐκπορευόμενοι ἐκείθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.”	
ν5 η	12 Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι, 13 ^η καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.	n Jac. 5. 14.
ΙΕ' νδ β	14 ^ο Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης (φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ), καὶ ἔλεγεν, “Ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἡγέρθη, καὶ διὰ 15 τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.” ^ρ Ἄλλοι ἔλεγον, “Ὅτι Ἡλίας ἐστίν.” ἄλλοι δὲ ἔλεγον, “Ὅτι προφήτης ἐστίν, ἢ ὡς εἰς τῶν προφητῶν.”	o Matt. 14. 1. Luc. 9. 7.
νη ι	16 ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης εἶπεν, “Ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν αὐτός ἡγέρθη 17 ἐκ νεκρῶν.” ^q Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου	p Matt. 16. 14.
νθ β	18 τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. ^τ ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ, “Ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι 19 ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.” Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνείχεν αὐτῷ καὶ ᾔθελεν αὐτὸν ἀπο- 20 κτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο· ^θ ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφο- βεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτὸν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ	q Luc. 3. 19.
ξ ς	21 πολλὰ ἐποίει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε. ^ι καὶ γε- νομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γεγε- νότοις αὐτοῦ δείπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλι- 22 λαίας, καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, καὶ ἀρεσάσης τῷ	r Lev. 18. 16. et 20. 21. s Matt. 14. 5. et 21. 26. t Matt. 14. 6.

Ἡρώδης καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασι-
 λεὺς τῷ κορασίῳ, “ Αἵτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ
 δώσω σοι.” καὶ ὤμοσεν αὐτῇ, “ Ὅτι ὃ ἐὰν με 23
 αἰτήσῃς δώσω σοι, ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας
 μου.” Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς, 24
 “ Τί αἰτήσομαι;” Ἡ δὲ εἶπε, “ Τὴν κεφαλὴν
 Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.” καὶ εἰσελθοῦσα εὐ- 25
 θέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾗτήσατο
 λέγουσα, “ Θέλω ἵνα μοι δῶς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ
 πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.”
 Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς 26
 ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν
 αὐτὴν ἀθετῆσαι. ^x καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ 27
 βασιλεὺς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν
 κεφαλὴν αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν 28
 αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν
 αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ·
 καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς.
 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ 29
 ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ
 μνημείῳ.

^y Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰη- 30
 σοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα
 ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. ^z καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 31
 “ Δεῦτε. ὑμεῖς αὐτοὶ κατ’ ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον
 καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον.” ³ Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχό-
 μενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοὶ, καὶ οὐδὲ φαγεῖν
 ἠδύκαρουν. ^a καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ 32
 πλοίῳ κατ’ ἰδίαν. Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας 33
 οἱ ὄχλοι, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοί· καὶ πεζῇ
 ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ

x Matt. 14. 10.

y Luc. 9. 10.

z 3. 20.

a Matt. 14. 13.
Luc. 9. 10.
Joan. 6. 16.ξ α
ηξ β
ι

15'
ξγ
5

34 προῆλθον αὐτοὺς καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. ^b καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς

ξδ
α

35 πολλά. ^c Καὶ ᾗδῃ ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν, “Ὅτι

36 ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ᾗδῃ ὥρα πολλή· ἀπολυσον αὐτοὺς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἄγρους καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους·

37 τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν.” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν διακοσίῳν δηναρίων ἄρτους, καὶ δώμεν αὐτοῖς φα-

38 γεῖν;” ^d Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, “Πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε.” Καὶ γνόντες λέ-

39 γουσι, “Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας.” Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλίνειν πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ

40 τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ πρα-

41 σιαὶ, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. ^e καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας,

ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε· καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο

42 ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ

43 ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν κλασμάτων δώδεκα κο-

44 φίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ὥσεί πεντακισχίλιοι

ξε
5

45 ἄνδρες. ^f Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαῖδαν, ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν

ξε
5

46 ὄχλον. ^g καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς

b Matt. 9. 36.
et 14. 14.
Jer. 23. 1.
Ezech. 34. 2.
Luc. 9. 11.

c Matt. 14. 15.
Luc. 9. 12.
Joan. 6. 5.

d Matt. 14. 17.
Luc. 9. 13.
Joan. 6. 9.

e Joan. 17. 1.
1 Sam. 9. 13.

f Matt. 14. 22.
Joan. 6. 17.

g Matt. 14. 23.

h Matt. 14.
23, 24. Joan.
6. 16, 17.

τὸ ὄρος προσεύξασθαι. ^h Καὶ ὀψίας γενομένης 47
ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς
μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζο- 48
μένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος
αὐτοῖς· καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς
ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσ-
σης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόντες 49
αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔδοξαν
φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν· πάντες γὰρ αὐτὸν 50
εἶδον, καὶ ἐταράχθησαν. καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ'
αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Θαρσεῖτε· ἐγώ εἰμι,
μὴ φοβεῖσθε.” Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ 51
πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισ-
σοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον. οὐ γὰρ 52
συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδιά αὐτῶν
πεπωρωμένη.

i Matt. 14. 34.

ⁱ ΚΑὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννη- 53
σαρέτ, καὶ προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξελθόντων 54
αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἐπιγινόντες αὐτὸν,
περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, ἦρ- 55
ξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας
περιφέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. καὶ ὅπου 56
ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγροὺς,
ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἤπτοντο
αὐτοῦ ἐσώζοντο.

k Matt. 15. 1.

^k ΚΑὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι 7
καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱερο-
σολύμων· καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2
κοιναῖς χερσὶ, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίοντας

12'
ἐξ
8

ἐξ
5

ἐξ
8

19'
ο
ι

οα
5

3 ἄρτους ἐμέψαντο· οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες
οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας,
οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν
4 πρεσβυτέρων· καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτί-
σωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ
5 παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ
ξυστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν. ἔπειτα ἐπερω-
τῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς,
“Διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν
παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις
6 χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον;” 1 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς, “Ὅτι καλῶς προεφίτηνεν Ἡσαΐας
περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται, ‘Οὗτος
ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν
7 πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἐμοῦ. 2 μάτην δὲ σέβονται
με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώ-
8 πων.’ Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ
κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισ-
μοὺς ξυστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια
9 τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.” Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς,
“Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν
10 παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. 3 Μωσῆς γὰρ εἶπε,
‘Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου·’ καὶ,
‘ὁ καταλογὼν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευ-
11 τάτω·’ ὑμεῖς δὲ λέγετε, ‘Εὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ
πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Κορβάν (ὃ ἐστὶ Δῶρον), ὃ ἐὰν
12 ἐξ ἐμοῦ ὠφελῇθῃς, καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν
13 ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, 4 ἀκυ-
ροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν
ἣ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποι-
14 εἶτε.” 5 Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον

1 Esa. 29. 13

m Matt. 15. 9.
Coloss. 2. 18,
et seqq.
Tit. 1. 14

n Exod. 20. 12.
Deut. 5. 16.
Matt. 15. 4.
Eph. 6. 2.
Exod. 21. 17.
Levit. 20. 9.
Deut. 27. 16.
Prov. 20. 20.

o Matt. 15. 6

p Matt. 15.
10, &c.

ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ἀκούετέ μου πάντες καὶ συνίετε. 1
 ἢ οὐδὲν ἔστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευ- 15
 ὄμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ
 τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ’ αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοι- 16
 νοῦντα τὸν ἄνθρωπον. Ἦτίς ἔχει ὧτα ἀκούειν, 16
 ἀκουέτω.” 8 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ 17
 ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ 18
 τῆς παραβολῆς. καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὕτω καὶ 18
 ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν
 εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐ-
 τὸν κοινῶσαι; ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν 19
 καρδίαν, ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφε-
 δρῶνα ἐκπορεύεται καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα.”
 Ἔλεγε δέ, “Ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευ- 20
 ὄμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.” 9 ἔσωθεν γὰρ 21
 ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ
 κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι,
 κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, 22
 ὀφθαλμὸς πονηρὸς, βλασφημία, ὑπερηφανία,
 ἀφροσύνη. πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκ- 23
 πορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.”
 10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια 24
 Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν
 οὐδένα ἤθελε γνῶναι. καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαβεῖν.
 ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγά- 25
 τριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἔλθοῦσα προσ-
 ἔπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἦν δὲ ἡ γυνὴ 26
 Ἑλληνίς, Συροφοίνισσα τῷ γένει· καὶ ἡρώτα
 αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς 27
 αὐτῆς. 11 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, “Ἀφες πρῶ- 27
 τον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ καλὸν ἐστι

q Act. 20. 15.
 Rom. 14. 17.
 20. Tit. 1. 15.

r Matt. 11. 15.

s Matt. 15. 15.

t Matt. 15. 10.
 Gen. 6. 5. et
 8. 21. Prov. 6.
 14. Jer. 17. 9.

u Matt. 15. 21.

x Matt. 15. 26.

οβ
5

ΙΘ’

ογ
5

λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς
28 κυναρίοις.” Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ,

“Ναί, κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς
τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων.”

29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Διὰ τοῦτον τὸν λόγον, ὕπαγε·
ἐξεληλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου.”

30 Καὶ ἀπελθούσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρε τὸ δαι-
μόνιον ἐξεληλυθὸς καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην
ἐπὶ τῆς κλίνης.

Κ' 31 Ὡς ΚΑΙ ἄλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ
οδ Σιδῶνος ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας

32 ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. ² καὶ φέ-
ρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιῶλον, καὶ παρακαλοῦσιν

33 αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. ³ καὶ ἀπολα-
βόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλε
τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ

34 πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, ^b καὶ ἀνα-
βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ,

35 “Ἐφφαθά,” ὃ ἐστι “Διανοίχθητι.” Καὶ εὐθέως
διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμός

οε 36 τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ διε-
στείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδεὶ ἐῴπωσιν· ὅσον δὲ

37 ἐκήρυσσον· καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέ-
γοντες, “Καλῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς

ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.”

ΚΑ' 8 ^c ἘΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, παμπόλλου ὄχλου
οδ ὄντος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσά-

μενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς,
2 “Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέρας

τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι.

y Matt. 15. 29.

z Matt. 9. 32.
Luc. 11. 14.

a 8. 23.
Joan. 9. 6.

b Joan. 11. 41.
ct 17. 1.

c Matt. 15. 32.

	καὶ ἔὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐ- 3 τῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἦκασιν.” Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ 4 μαθηταὶ αὐτοῦ, “ Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ἰδεῖ χορτάσαι ἄρτων ἐπ’ ἐρημίας;” Καὶ ἐπηρώτα 5 αὐτοὺς, “ Πόσους ἔχετε ἄρτους;” Οἱ δὲ εἶπον, “ Ἑπτὰ.” Καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν 6 ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, εὐχα- ριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραβῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον 7 ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας εἶπε παραθεῖναι καὶ αὐτά. ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ 8 ἦσαν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας. ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι. καὶ 9 ἀπέλυσεν αὐτούς.	
d Matt. 15. 39.	d Καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν 10 μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.	
e Matt. 12. 38. et 16. 1. Luc. 11. 29. Joan. 6. 30.	e καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν 11 αὐτῷ, ζητοῦντες παρ’ αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. f καὶ ἀναστενάξας 12 τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, “ Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.” Καὶ ἀφ’ οὗ αὐτοὺς, 13 ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.	0 2 8
f Matt. 16. 4.	g Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ 14 ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ’ ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ.	0 7 5
g Matt. 16. 5.	h καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων, “ Ὁράτε, βλέ- 15 πετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου.” Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλ- 16 λήλους λέγοντες, “ Ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν.”	KB’ 0 8 π 5
h Matt. 16. 6. Luc. 12. 1.	i Καὶ γινούς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “ Τί διαλο- 17	
i 6. 52.		

γίξεσθε, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὐπω νοεῖτε
οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν
18 ὑμῶν; ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὧτα
19 ἔχοντες οὐκ ἀκούετε, καὶ οὐ μνημονεύετε; ^k ὅτε
τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισ-
χιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων
20 ἦρατε;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Δώδεκα.” “^l Ὅτε
δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων
σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἦρατε;” Οἱ δὲ
21 εἶπον, “Ἑπτὰ.” Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Πῶς οὐ
συνίετε;”

k 6. 41. Matt.
14. 19. Luc. 9.
16. Joan. 6. 11.

l ver. 5
Matt. 15. 34

ΚΓ’

πα
ι

22 ΚΑὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσιν
αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ
23 ἄψηται. ^m καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ
τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κόμης· καὶ
πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθείς τὰς χεῖρας
24 αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. καὶ ἀνα-
βλέψας ἔλεγε, “Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς
25 δένδρα ὁρῶ περίπατοῦντας.” Εἵτα πάλιν ἐπέθηκε
τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποί-
ησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι· καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐν-
26 ἐβλέψε τηλανγῶς ἅπαντας· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων, “Μηδὲ εἰς τὴν κόμην
εἰσεέλθης, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κόμῃ.”

m 7. 32, 33

ΚΔ’

πβ
α

27 ⁿ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
εἰς τὰς κόμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν
τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων
αὐτοῖς, “Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;”
28 Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, “Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν,
καὶ ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ἓνα τῶν προφητῶν.”
29 Καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς, “Ὑμεῖς δὲ τίνα με

n Matt. 16. 13.
Luc. 9. 18.

	λέγετε εἶναι;” Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ Χριστός.” Καὶ ἐπετίμησεν 30 αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ.	πγ β
ο 9. 31. et 10. 33. Matt. 16. 21. et 17. 22. et 20. 18. Luc. 9. 22. et 18. 31. et 24. 7.	ο ΚΑὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν 31 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον 32 ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ 33 ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ λέγων, “Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.”	πε 5
q Matt. 10. 38. et 16. 24. Luc. 9. 23. et 14. 27.	q Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς 34 μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς, “Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὃς γὰρ 35 ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ’ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν 36 κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;	πε β
s Psal. 49. 7.	s ἥ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς 37 αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς 38 ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.” u Καὶ θ 39 ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται	πε β
t Matt. 10. 33. Luc. 9. 26. et 12. 8, 9. Rom. 1. 16. 2 Tim. 2. 12. 1 Joan. 2. 23.		
u Matt. 16. 28. Luc. 9. 27.		

	θανάτου ἔως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθύναν ἐν δυνάμει.”	
ΚΕ’	2 ^x Καὶ μεθ’ ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ’ ἰδίαν 3 μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὥς χιῶν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται 4 λευκᾶναι. καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἑλίας σὺν Μωσεῖ, 5 καὶ ἦσαν συλλαλῶντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, “Ραββὶ, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ Ἑλίᾳ μίαν.” 6 Οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. 7 ^y καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, “Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.” 8 Καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον 9 ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ’ ἑαυτῶν.” ^z Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν 10 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί ἐστὶ 11 τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ^a καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, “Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἑλίας 12 δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;” ^b Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἑλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν- 13θρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενωθῇ. ^c ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἑλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ’ αὐτόν.”	x Matt. 17. 1. Luc. 9. 28. y 1. 11. Esa. 42. 1. Matt. 3. 17. et 17. 5. Luc. 3. 22. et 9. 25. 2 Pet. 1. 17. Deut. 18. 15. z Matt. 17. 9. Luc. 9. 21, 36. a Mal. 4. 5. b Psal. 22. 6. Esa. 53. 3, &c. Dan. 9. 26. c Luc. 1. 17. Matt. 11. 14. et 17. 12, &c.

d Matt. 17. 14.
Luc. 9. 37.

e Matt. 17. 14.
Luc. 9. 38.

f 1. 26.

g Luc. 17. 6.

δ Καὶ ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν ὄχλον 14
πολὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας
αὐτοῖς. καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν 15
ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν.
καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς, “Τί συζητεῖτε 16
πρὸς αὐτούς;” ε Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ 17
ὄχλου εἶπε, “Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου
πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον” καὶ ὅπου ἂν 18
αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ
τρίξει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ ξηραίνεται” καὶ
εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐοῦ ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ
οὐκ ἴσχυσαν.” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει, 19
“Ὁ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι;
ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με.”
f Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν” καὶ ἰδὼν αὐτόν 20
εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν
ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε 21
τὸν πατέρα αὐτοῦ, “Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς
τοῦτο γέγονεν αὐτῷ;” Ὁ δὲ εἶπε, “Παιδιόθεν”
καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς 22
ὑδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν” ἀλλ’ εἴ τι δύνασαι,
βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ’ ἡμᾶς.” g Ὁ 23
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι”
πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.” Καὶ εὐθέως κράξας 24
ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε, “Πι-
στεύω, Κύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.” Ἰδὼν 25
δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε
τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ, “Τὸ
πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοι ἐπι-
τάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς
εἰς αὐτόν.” Καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν 26

Κς’

ζα
β

	αὐτὸν ἐξῆλθε· καὶ ἐγένετο ὥσεί νεκρὸς, ὥστε 27 πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν· ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτὸν, καὶ ἀνέστη.	
$\frac{78}{\beta}$	28 ^h Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν, “Ὅτι ἡμεῖς 29 οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;” Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.”	h Matt. 17. 19.
$\frac{79}{\beta}$	30 ⁱ Καὶ ἐκείθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῶ· 31 ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.” 32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.	i Matt. 16. 21. et 17. 22. Luc. 9. 22, 44. et 18. 31. et 24. 7.
KZ' $\frac{78}{\beta}$	33 ^k Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς, “Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς 34 ἑαυτοὺς διελογίζεσθε;” Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. 35 ^l καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς, “Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων 36 ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος.” ^m Καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκα- 37 λισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς, “ ⁿ Ὃς ἐὰν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.”	k Matt. 18. 1. Luc. 9. 46. et 22. 24. l 10. 43. Matt. 20. 26. m 10. 16. n Matt. 10. 40. et 18. 5. Luc. 9. 48. Joan. 13. 20.
$\frac{78}{\eta}$	38 ^o Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης λέγων, “Δι- δάσκαλε, εἶδομέν τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλ-	o Luc. 9. 49.

λοντα δαιμόνια, ὅς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκω-
 λύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν.” Ὁ 39
 δὲ Ἰησοῦς εἶπε, “Μὴ κωλύετε αὐτόν. οὐδεὶς γάρ
 ἐστὶν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου,
 καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με. Ὡς γὰρ 40
 οὐκ ἔστι καθ’ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστὶν. Ἄς γὰρ 41
 ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί
 μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ
 ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Ἦ Καὶ ὃς ἂν σκαν- 42
 δαλίῃ ἓνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ,
 καλὸν ἐστὶν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περικείται λίθος
 μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται
 εἰς τὴν θάλασσαν. Ὡ Καὶ ἔαν σκανδαλίῃ σε ἡ 43
 χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν σοί ἐστι κυλλὸν
 εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα
 ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον,
 τὸ ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ 44
 σβέννυται. καὶ ἔαν ὁ ποὺς σου σκανδαλίῃ σε, 45
 ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶ σοὶ εἰσελθεῖν εἰς
 τὴν ζωὴν χωλὸν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βλη-
 θῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον,
 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ 46
 σβέννυται. καὶ ἔαν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίῃ σε, 47
 ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰσελ-
 θεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς
 ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς, ὅπου 48
 ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέν-
 νυται. Ὡ Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθῆσεται, καὶ πᾶσα θυσία 49
 ἀλὶ ἀλισθῆσεται. Ὡ καλὸν τὸ ἅλας· ἔαν δὲ τὸ ἅλας 50
 ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν
 ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.”

p Matt. 12. 30.

q Matt. 10. 42.

r Matt. 18. 6.
Luc. 17. 1, 2.s Matt. 5. 29.
et 18. 8.
Deut. 13. 6.

t Esa. 66. 24.

u Lev. 2. 13.

v Matt. 5. 13.
Luc. 14. 34.x Rom. 12. 18.
Heb. 12. 14.47
548
βρ
5ρα
ιεβ
β

ΡΥ
5

ΚΗ'

ρδ
4

ρε
β

ρς
β

10 Ὑ ΚΑΚΕΪΘΕΝ ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ ὥς
2 εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτησαν αὐτὸν εἰ ἔξεστιν
3 ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Τί ὑμῖν ἐντείλατο
4 Μωσῆς;” ^α Οἱ δὲ εἶπον, “Μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀποστασίου γράφαι καὶ ἀπολῦσαι.”
5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντο-
6 λὴν ταύτην· ^β ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ
7 θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς ὁ Θεός· ^γ ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν
8 μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα
9 οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. ^δ ὁ οὖν ὁ
10 Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.” Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ
11 αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. ^ε καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γα-
12 μήσῃ ἄλλην, μοιχᾷται ἐπ’ αὐτήν· καὶ ἂν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ γαμηθῇ ἄλλω, μοιχᾷται.”
13 ^ς Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα ἄψῃται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέ-
14 ρουσιν. ^ζ ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων
15 ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς

γ Matt. 19. 1.

z Deut. 24. 1.
Jer. 3. 1.
Matt. 5. 31.

a Gen. 1. 27.
et 5. 2.
Matt. 19. 4.
b Gen. 2. 24.
1 Cor. 6. 16.
Eph. 5. 31.

c Matt. 19. 6.

d Matt. 5. 32.
et 19. 9. Luc.
16. 18. 1 Cor.
7. 10, 11.

e Matt. 19. 13.
Luc. 18. 15.

f Matt. 18. 3.
et 19. 14.
1 Cor. 14. 20.
1 Pet. 2. 2.

g 9. 36.
Matt. 19. 15.

παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.” 8 Καὶ ἕναγ- 16
καλισάμενος αὐτὰ, τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτὰ
ἡϋλόγει αὐτά.

h Matt. 19. 16.
Luc. 18. 18.

h Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσ- 17
δραμὼν εἰς καὶ γονυπέτησας αὐτὸν ἐπηρώτα
αὐτὸν, “Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσω ἵνα ζῶην
αἰώνιον κληρονομήσω;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν 18
αὐτῷ, “Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ
μὴ εἰς ὁ Θεός. ¹ τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ μοι- 19
χεύσης· μὴ φονεύσης· μὴ κλέψῃς· μὴ ψευδο-
μαρτυρήσης· μὴ ἀποστερήσης· τίμα τὸν πατέρα
σου καὶ τὴν μητέρα.” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 20
αὐτῷ, “Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύλαξάμην ἐκ
νεότητός μου.” ^k Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ 21

ΚΘ’
ρδ
β

i Exod. 20. 12.
et 21. 12.
Deut. 5. 16.
Rom. 13. 9.

ἡγάπησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἐν σοι
ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς
πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ
δεῦρο ἀκολούθει μοι ἄρας τὸν σταυρόν.” Ὁ δὲ 22
στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν
γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. ¹ Καὶ περιβλεψά- 23
μενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Πῶς
δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασι-
λείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται.” Οἱ δὲ μαθηταὶ 24
ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, “Τέκνα, πῶς
δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ τοῖς χρή-
μασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν;
εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς 25
ράφιδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.” Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσ- 26
σοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς, “Καὶ τίς δύναται

ρη
β

ρη
β

l Job 31. 24.
Psal. 62. 10.
Prov. 11. 28.
Matt. 19. 23.
Luc. 18. 24.
1 Tim. 6. 17.

27 σωθῆναι·” ^α Ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει, “Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ’ οὐ παρὰ τῷ Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ ἐστί παρὰ τῷ Θεῷ.”

28 ^α Καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ, “Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι.”

29 ^α Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, εἴαν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31 ^ο πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.”

32 ^ρ ἮΣΑΝ δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἔθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς

33 λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, “^α Ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.”

35 ^ι Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες, “Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσης ἡμῖν.”

36 ^ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί θέλετε ποιῆσαί με

m Job 42. 2.
Jer. 32. 17.
Zach. 8. 6.
Luc. 1. 37.

n Matt. 4. 20.
et 19. 27.
Luc. 5. 11.
et 18. 28.

o Matt. 19. 30.
et 20. 16.
Luc. 13. 30.

p 8. 31. et 9. 31.
Matt. 16. 21. et 17. 22.
et 20. 17.
Luc. 9. 22.
et 18. 31.
et 24. 7.

q Joan. 18. 32.

r Matt. 20. 20.

—
ρι
β

—
ρι
α
β

—
ρι
β
β

—
Λ'
ρι
γ
5

s Matt. 20. 22. Luc. 12. 50.	ὑμῖν;” Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, “Δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς 37 ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σου καθί- σωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.” ⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν 38 αὐτοῖς, “Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι;” Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, 39 “Δυνάμεθα.” Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπ- τισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε.” ^t τὸ δὲ 40 καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἷς ἡτοίμασται.” ^u Καὶ 41	
t Matt. 25. 34. u Matt. 20. 24.	ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰα- κώβου καὶ Ἰωάννου. ^x Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε- 42 σάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, “Οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐ- τῶν· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ’ ὃς ἐὰν 43 θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν· ^y καὶ ὃς ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, 44 ἔσται πάντων δοῦλος· ^z καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ 45	ριδ β
x Matt. 20. 25. Luc. 22. 25. y 9. 35. i Pet. 5. 3. z Joan. 13. 14. Phil. 2. 7. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. i Tim. 2. 6. Tit. 2. 14.	ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακο- νῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.”	ριε δ
a Matt. 20. 29. Luc. 18. 35.	^a Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχὼ καὶ ἐκπορευομένου 46 αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, υἱὸς Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. καὶ ἀκούσας 47 ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, “Ὁ υἱὸς Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.” Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ, ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ 48 πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, “Υἱέ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.”	ΛΑ’ ρις β

49 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτὸν φωνηθῆναι·
καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ, “Θάρ-
50 σαι, ἔγχειαι, φωνεῖ σε.” Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ
ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν·
51 καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Τί θέλεις
ποιήσω σοι;” Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, “Ῥαβ-
52 βονι, ἵνα ἀναβλέψω.” Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ, “Ὑπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.” Καὶ
εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν
τῇ ὁδῷ.

b 5. 34.
Matt. 9. 22.

AB'
ρ¹ ρ²
β

11 ^c Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς
Βηθθαγὰ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν,
2 ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει
αὐτοῖς, “Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι
ὑμῶν καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εἰρή-
σετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ’ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων
3 κεκάθικε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε· καὶ ἓάν τις
ὑμῖν εἴπῃ, Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε, Ὅτι ὁ κύ-
ριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει· καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀπο-
4 στελεῖ ὧδε.” Ἀπῆλθον δὲ καὶ εἰδρον τὸν πῶλον
δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου,
5 καὶ λύουσιν αὐτόν. καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων
ἔλεγον αὐτοῖς, “Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον;”
6 Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς·
7 καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. ^d καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια
8 αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτῷ. πολλοὶ δὲ τὰ
ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ
στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἔστρων-
9 νον εἰς τὴν ὁδόν· ^e καὶ οἱ προάγοντες καὶ
οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, “Ὡσαννά,

c Matt. 21. 1.
Luc. 19. 29.

d Joan. 12. 14.
2 Reg. 9. 13.

e Ps. 118. 25.
26. Matt. 21.
9. et 23. 39.

ρη
β

ρ¹ ρ²
α

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· εὐ- 10
λογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου,
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψί-
στοις.” Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς 11
καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα,
ὀψίας ᾗδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν
μετὰ τῶν δώδεκα.

g Matt. 21. 18.

8 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βη- 12
θανίας, ἐπείνασε, καὶ ἰδὼν συκὴν μακρόθεν 13
ἔχουσαν φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα εὐρήσει τι ἐν αὐτῇ·
καὶ ἔλθων ἐπ’ αὐτὴν οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα·
οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 14
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, “Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν
αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι.” Καὶ ἤκουον οἱ

h Matt. 21. 12.
Luc. 19. 45.
Joan. 2. 14.

μαθηταὶ αὐτοῦ. ^h Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· 15
καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο
ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν
τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ
τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς
κατέστρεψε· καὶ οὐκ ᾗφιεν ἵνα τις διενέγκῃ 16
σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ· ⁱ καὶ ἐδίδασκε λέγων αὐ- 17
τοῖς, “Οὐ γέγραπται, ‘Ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος
προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν;’ ὑμεῖς
δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν.” ^k Καὶ 18
ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ
ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ
αὐτὸν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ
διδασκῇ αὐτοῦ.

i 1 Reg. 8. 29.
Esa. 56. 7.
Jer. 7. 11.

k Joan. 7. 19.

Καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς 19
πόλεως. ^l Καὶ πρῶτ’ παραπορευόμενοι εἶδον τὴν 20
συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν· καὶ ἀναμνησθεὶς 21

l Matt. 21. 20.

ρκ
5

ΛΓ’

ρκα
αρκβ
αρκγ
6

ρ κ δ 5	ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, “Ραββὶ, ἴδε ἡ συκὴ ἣν 22 κατηράσω ἐξήρανται.” Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς	
	23 λέγει αὐτοῖς, “Ἐχετε πίστιν Θεοῦ· ἡ ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἀρθῆτι καὶ βλῆθῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει	m Matt. 17. 20. et 21. 21. Luc. 17. 6.
ρ κ ε δ	24 γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἂν εἴπῃ. ἡ διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αι- τείσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.	n Matt. 7. 7. et 21. 22. Luc. 11. 9. Joan. 14. 13. et 15. 7. et 16. 23. Jac. 1. 5. 6. 1 Joan. 3. 22. et 5. 14
Λ Δ’ ρ κ ς 5	25 Ὁ Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴτι ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα	o Matt. 6. 14 Eph. 4. 32. Col. 3. 13. Ecclus. 28. 2.
	26 ὑμῶν· εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.”	
Λ Ε’ ρ κ δ β	27 Ὁ ΚΑΙ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσ-	p Matt. 21. 23. Luc. 20. 1.
	28 βύτεροι, ἡ καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην	q Exod. 2. 14 Act. 4. 7.
	29 ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρι- θεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐπερωτήσω ὑμᾶς ἀγὰρ ἓνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ 30 ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι.”	
	31 Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες, “Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διατί οὖν οὐκ ἐπι- 32 στεύσατε αὐτῷ; Ἰ ἀλλ’ ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώ- πων,” ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον	r 6. 20. Matt. 14. 5.
	33 τὸν Ἰωάννην ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. καὶ ἀπο- κριθεῖντες λέγουσι τῷ Ἰησοῦ, “Οὐκ οἶδαμεν.”	

Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.”

s Matt. 21. 33.
Luc. 20. 9.
Psal. 80. 8.
Esa. 5. 1.
Jer. 2. 21.
et 12. 10.

⁸ ΚΑὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν, ¹²

Λ5’
ρκε
β

“Ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμὸν καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε. καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργούς τῷ 2 καιρῷ δούλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ δὲ λαβόντες αὐ- 3 τὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν 4 ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δούλον· κακείνον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν, καὶ ἀπέστειλαν ἡτιμωμένον. καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κακεί- 5 νον ἀπέκτειναν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες, τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι οὖν ἕνα 6 υἱὸν ἔχων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων, “Ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ^t ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς 7 ἑαυτοὺς, “Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν καὶ ἐξ- 8 ἔβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί οὖν ποιήσει ὁ 9 κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

t Psal. 2. 7.
Matt. 26. 3.
Joan. 11. 53.

u Ps. 118. 22.
Esa. 28. 16.
Matt. 21. 42.
Luc. 20. 17.
Act. 4. 11.
Rom. 9. 33.
1 Pet. 2. 7.

^u Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀγέγνωτε; “Λίθον ὃν ¹⁰ ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, ¹¹ καὶ ἔστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.” Καὶ ¹² ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπηλθον.

ρκθ
α

ΔΖ'

ρλ
β

13 ¹ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν
 Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύ-
 14 σωσι λόγῳ. οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ,
 “ Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει
 σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
 ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ
 διδάσκεις. ἔξεστι κῆνσον Καίσαρι δοῦναι ἢ οὐ;
 15 δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν;” Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν
 ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς, “ Τί με πειράζετε; φέ-
 16 ρετέ μοι δηάριον, ἵνα ἴδω.” Οἱ δὲ ἤνεγκαν.
 Καὶ λέγει αὐτοῖς, “ Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ
 ἐπιγραφή;” Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, “ Καίσαρος.”
 17 ² Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “ Ἀπό-
 δοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ
 Θεῷ.” Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ’ αὐτῷ.
 18 ³ Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες
 λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι· καὶ ἐπηρώτησαν
 19 αὐτόν λέγοντες, “ ⁴ Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν
 ἡμῖν ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ κατα-
 λίπῃ γυναῖκα καὶ τέκνα μὴ ἄφῃ, ἵνα λάβῃ ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξανα-
 20 στήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ ἀδελφοὶ
 ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνή-
 21 σκων οὐκ ἄφηκε σπέρμα· καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν
 αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἄφηκε σπέρμα·
 22 καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως· καὶ ἔλαβον αὐτήν οἱ ἑπτὰ
 καὶ οὐκ ἄφηκαν σπέρμα. ἐσχάτη πάντων ἀπ-
 23 ἔθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν
 ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ
 24 ἔσχον αὐτήν γυναῖκα.” Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτοῖς, “ Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ

x Matt. 22. 15.
Luc. 20. 20.y Matt. 22. 21.
Rom. 13. 7.z Matt. 22. 23.
Luc. 20. 27.
Act. 23. 8.a Deut. 25.
5. 6.

εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ ;
 b Matt. 22. 30. Luc. 20. 35. ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν 25
 οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς. c περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγεί- 26
 ρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως ἐπὶ
 τῆς βάτου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς λέγων, 'Εγὼ
 ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς
 Ἰακώβ ;' Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς 27
 ζώντων· ἡμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε."
 d Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας 28
 αὐτῶν συζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπ-
 ἐκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτὸν, "Ποία ἐστὶ πρώτη
 πασῶν ἐντολή ;" e 'Ο δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ, 29
 "Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν, "Ἄκουε,
 Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἰς ἐστὶ
 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς 30
 καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ
 ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.
 αὕτη πρώτη ἐντολή. f καὶ δευτέρα ὁμοία, αὕτη, 31
 "Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Μεί-
 ζων τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστι." Καὶ εἶπεν αὐτῷ 32
 ὁ γραμματεὺς, "Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας
 εἶπας, ὅτι εἰς ἐστὶ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην
 αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας 33
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλη-
 σίον ὡς ἑαυτόν, πλεῖον ἐστὶ πάντων τῶν ὀλοκαυ-
 τωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν." Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν 34
 αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, "Οὐ
 μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ." Καὶ
 οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

Λθ'
 ρλ α
 5

ρλ β
 1

ρλ γ
 β

f Lev. 19. 18.
 Matt. 22. 39.
 Luc. 10. 27.
 Rom. 13. 9.
 Gal. 5. 14.
 Jac. 2. 8.

Μ'
ρλδ
β

35 ⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, “ Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι
36 ὁ Χριστὸς υἱὸς ἐστὶ Δαβίδ; ^h αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ εἶπεν ἐν τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ, ‘ Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.’
37 Αὐτὸς οὖν Δαβὶδ λέγει αὐτὸν κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστι;” Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.

ρλε
β

38 ⁱ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, “ Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
39 ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς
40 καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις· ^k οἱ κατεσθιόντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λήψονται περισσώτερον κρίμα.”

ΜΑ'

41 ^l Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλον
42 λον πολλὰ· καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε
43 λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. ^m καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς,
“ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλείον πάντων βέβληκε τῶν βαλόντων εἰς τὸ
44 γαζοφυλάκιον· πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.”

ρλδ
β

13 ⁿ ΚΑΙ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, “ Διδάσκαλε,

g Matt. 22. 41.
Luc. 20. 41.h Ps. 110. 1.
Act. 2. 34.
i Cor. 15. 25.
Heb. 1. 13.
et 10. 13.i Matt. 23. 3.
&c. Luc. 11.
43. et 20. 46.k Matt. 23. 13.
Luc. 20. 47.l Luc. 21. 1.
2 Reg. 12. 9.

m 2 Cor. 8. 12.

n Matt. 24. 1.
Luc. 21. 5.

o 1 Reg. 9. 7.
8. Mich. 3. 12.
Luc. 19. 44.

p Matt. 24. 3.
Luc. 21. 7.

q Act. 1. 6.

r Jer. 29. 8.
Matt. 24. 4.
Luc. 21. 8.
Eph. 5. 6.
2 Thess. 2. 3.
1 Joan. 4. 1.
s Jer. 14. 14.
et 23. 21.

t Esa. 19. 2.

u Matt. 10. 17.
18. et 24. 9.
Luc. 21. 12.
Joan. 15. 19.
et 16. 2.
Apoc. 2. 10.

x Matt. 24. 14.

y Matt. 10. 19.
Luc. 12. 11.
et 21. 14.

z Ezech. 38.
21. Mich. 7.
5. 6.

a Matt. 10. 22.
et 24. 13.
Luc. 21. 19.
Apoc. 2. 7.
10. et 3. 10.

ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί.” ο Καὶ 2
ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, “Βλέπεις ταύ-
τας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος
ἐπὶ λίθῳ, ὅς οὐ μὴ καταλυθῇ.” p Καὶ καθη- 3
μένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν κατέναντι
τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ’ ἰδίαν Πέτρος καὶ
Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, “q Εἰπέ 4
ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν
μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι;” r Ὁ δὲ Ἰη- 5
σοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν, “Βλέπετε
μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. s πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται 6
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ
πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέ- 7
μους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ
γενέσθαι· ἀλλ’ οὕτω τὸ τέλος. t Ἐγερθήσεται 8
γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν·
καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ ἔσονται
λιμοὶ καὶ ταραχαί· u ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. Βλέ- 9
πετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς
εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε, καὶ
ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν
ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· x καὶ εἰς πάντα τὰ 10
ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον.
y ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προ- 11
μεριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ’ ὃ
ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε·
οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον. z παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς 12
θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπαναστήσου-
νται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς·
a καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ 13

MB'
ρλη
β

ρλθ
α

ρμ
ς

ρμα
β

ὀνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

ρμβ
5

14 “^b Όταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἐστὸς ὅπου οὐ δεῖ (ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω) τότε οἱ ἐν

b Matt 24.15.
Luc. 21. 20,
21. Dan. 9.
27. et 12. 11.

ρμγ
β

15 τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελ-

16 θέτω ἄραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· καὶ οὐ τὸν ἀγρὸν ὧν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἄραι τὸ

ρμδ
β

17 ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

ρμε
5

18 προσερχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν

ρμς
β

19 χειμῶνος. ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκείναι θλίψις, οἷα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται.

ρμδ
5

20 καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὗς

ρμη
β

21 ἐξελέξατο ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. ^c Καὶ τότε ἂν τις ὑμῖν εἴπῃ, Ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστὸς, ἢ ἰδοὺ

c Matt. 24. 23.
Luc. 17. 23.
et 21. 8.

ρμθ
5

22 ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε· ^d ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ

d Deut. 13. 1.
2 Thess. 2. 11.

23 τοὺς ἐκλεκτοὺς. ^e ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἰδοὺ προ-

e 2 Pet. 3. 17.

ρν
β

24 εἰρηκα ὑμῖν πάντα. ^f Ἀλλ’ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος

f Esa. 13. 10.
Ezech. 32. 7.
Joel 2. 10, 31.
et 3. 15. Matt.
24. 29. Luc.
21. 25. Apoc.
6. 12.

25 αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς

g 14. 62. Dan.
7. 10. Matt.
16. 27. et 24.
30. Luc. 21.
27. Act. 1. 11.
1 Thess. 4. 16.
2 Thess. 1. 10.
Apoc. 1. 7.

ρνα
β

26 σαλευθήσονται. ^g καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως

27 πολλῆς καὶ δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς

	ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἅκρου γῆς ἕως ἅκρου οὐρανοῦ.	
h Matt. 24. 32. Luc. 21. 29.	“ ἡ Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· 28 ὅταν αὐτῆς ᾗδῃ ὁ κλάδος ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφυῇ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦτα ἴδῃτε γινόμενα, 29 γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. ἰ Ἀμήν 30 λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ πάντα ταῦτα γένηται. κ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ 31 παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.	
l Matt. 24. 36. Act. 1. 7.	“ ἰ Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας 32 οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ.	ΜΓ' ρνβ 5
m Matt. 24. 42. et 25. 13. Luc. 12. 40. et 21. 36. 1 Thess. 5. 6.	“ m Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· 33 οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς ἐστίν. ὡς ἄν- 34 θρωπος ἀπόδημος ἀφείδς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ· γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ 35 κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὅψε, ἡ μεσονυκτίου, ἡ ἀλεκτοροφωνίας, ἡ πρωΐ· μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης 36 εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ἀ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι 37 λέγω, Γρηγορεῖτε.”	ρνγ 5 ρνδ β
n Matt. 26. 1. Luc. 22. 1. Joan. 11. 55. et 13. 1.	“ n HN δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο 14 ἡμέρας· καὶ ἐξήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν· ἔλεγον δὲ, “ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε 2 θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.” ο Καὶ οὗτος αὐτοῦ ἐν 3 Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατα-	ρνε β ρνς α ρνδ 5
o Matt. 26. 6. Joan. 11. 2. et 12. 3.		ΜΔ' ρνη α

κειμένον αὐτοῦ ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον
 μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· καὶ συντρί-
 ψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς
 4 κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς
 ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες, “Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη
 5 τοῦ μύρου γέγονεν; ἡδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι
 ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτω-
 6 χοῖς.” καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
 εἶπεν, “Ἀφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε;
 7 καλὸν ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμέ. Ὡ πάντοτε γὰρ
 τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ’ ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε
 δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
 8 ἔχετε. ὃ εἶχεν αὕτη, ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι
 9 μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ἀμήν λέγω
 ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς
 ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθή-
 10 σεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.” 11 Καὶ ὁ Ἰούδας
 ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς
 11 ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς· οἱ δὲ ἀκού-
 σαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύ-
 ριον δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν
 παραδῶ.

p Deut. 5. 11.

q Matt. 26. 14.
Luc. 22. 4.

ME’

12 1 ΚΑΙ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ
 πᾶσχα ἔθνον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
 “Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγης
 13 τὸ πᾶσχα;” Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν·
 καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος
 14 βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, καὶ ὅπου ἐὰν
 εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ, Ὅτι ὁ διδά-
 σκαλος λέγει, Ποῦ ἐστὶ τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ

r Matt. 26. 17.
Luc. 22. 7.
Exod. 12. 17.
Deut. 16. 5.

πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; καὶ αὐτὸς 15
ὑμῖν δείξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον·
ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν.” Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ 16
αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς
εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

s Matt. 26. 20.
Luc. 22. 14.
t Joan. 13. 21.
Psal. 41. 9.
Act. 1. 16.

Ἔ Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώ- 17
δεκα· ^t καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων 18
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, “ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ
ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ’ ἐμοῦ.” Οἱ 19
δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς καθ’
εἰς, “ Μὴ τι ἐγώ;” Καὶ ἄλλος, “ Μὴ τι ἐγώ;”
Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “ Εἰς ἐκ τῶν 20
δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ’ ἐμοῦ εἰς τὸ τρυ-
βλίον. ^u ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς 21
γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι’ οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται·
καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος.”

u Matt. 26. 24.
Luc. 22. 22.
Joan. 13. 18.

x Matt. 26. 26.
Luc. 22. 19.
1 Cor. 11. 23.

Ἔ Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρ- 22
τον, εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ
εἶπε, “ Λάβετε, φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά
μου.” Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας 23
ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες· καὶ 24
εἶπεν αὐτοῖς, “ Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς
καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῖω ἐκ τοῦ 25
γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
Θεοῦ.”

y Matt. 26. 30.
Luc. 22. 39.
Joan. 18. 1.
z Matt. 26. 31.
Luc. 22. 31.
Joan. 16. 32.
Zach. 13. 7.

Υ Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν 26
Ἑλαιῶν. Ζ καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “ Ὅτι 27

M5'

ρξ'α

ρξβ

α

ρξγ

β

ρξδ

5

ρξε

α

ρξς

β

ρξδ

5

ρξη

δ

ρξυ 5	πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται, ‘Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ 28 διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα.’ ^a Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλι- 29 λαίαν.” ^b Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, “Καὶ εἰ 30 πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ’ οὐκ ἐγώ.” ^c Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα 31 φωνῆσαι, τρίς ἀπαρνήσῃ με.” ^d Ὁ δὲ ἐκ περισ- σοῦ ἔλεγε μᾶλλον, “Ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι” ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.	a 16. 7. Matt. 26. 32. et 28. 10.
ρο α	32 ^e Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθ- σημανῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Καθί- 33 σατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι.” Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ’ ἑαυτοῦ· καὶ ᾤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν·	b Matt. 26. 33. Luc. 22. 33. Joan. 13. 37. c Matt. 26. 34. Luc. 22. 34. Joan. 13. 38.
ροα 5	34 ^f καὶ λέγει αὐτοῖς, “Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε.”	d Joan. 13. 37.
ροβ α	35 ^g Καὶ προσελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ’ 36 αὐτοῦ ἡ ὥρα· ^h καὶ ἔλεγεν, “Ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατὰ σοί· παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ’ ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ’ οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ.”	e Matt. 26. 36. Luc. 22. 39. Joan. 18. 1.
ρογ 5	37 ⁱ Καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, “Σίμων, καθεύδεις; οὐκ 38 ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; ^k γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.”	f Matt. 26. 38. Luc. 22. 44. Joan. 12. 27.
ροδ δ	39 Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λό- 40 γον εἰπὼν· καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν	g Luc. 22. 41. h Joan. 6. 38.
ροε α		i Matt. 26. 40. Luc. 22. 45.
ρος α		k Gal. 5. 17.
ροδ β		
ροη δ		
ροθ 5		

	καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βεβα- ρημένοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσι.	
	Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, “ Καθ- 41 εύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. ἀπέχει, ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδεται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε, ἄγω- 42 μεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικε.”	ρπ δ
l Matt. 26. 47. Luc. 22. 47. Joan. 18. 3.	¹ Καὶ εὐθέως ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος· παραγίνεται 43 Ἰούδας, εἰς ὧν τῶν δώδεκα, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχ- ιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, 44 λέγων, “Ὁν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς.” ^π Καὶ ἐλθὼν, 45 εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει, “Ῥαββί, ῤαββί,” καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ’ αὐτὸν 46 τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.	ρπα α
m 2 Sam. 20. 9.	Εἰς δὲ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν 47 μάχαιραν ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 48 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με ; ^π καθ’ 49 ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ’ ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.” ^ο Καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον. 50 Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ περιβεβλη- 51 μένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι· ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς 52 ἔφυγεν ἀπ’ αὐτῶν.	ρπβ β
n Psal. 22. 6. et 69. 10. Esa. 53. 12. Matt. 26. 56. Luc. 24. 25.	^ο Καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον. 50 Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ περιβεβλη- 51 μένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι· ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς 52 ἔφυγεν ἀπ’ αὐτῶν.	ρπγ α
o Job 19. 13. Psal. 88. 8.	ΚΑΙ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχ- 53 ιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς	ρπε ς ρπς ι
p Matt. 26. 57. Luc. 22. 54. Joan. 18. 13. 24.		ρπδ α

ρπη
δ

54 καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς

ρπβ
β

55 τὸ φῶς. ¶ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν· καὶ οὐχ εὗρισκον· πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρ-

q Matt. 26. 59.
Act. 6. 13.ρπ
ς

57 τυρίαι οὐκ ἦσαν. καὶ τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες, “ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, “ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω.” Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. ⁸ Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν λέγων, “Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; τί

r 15. 29.
Joan. 2. 19.

61 οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;” τ' ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ;” ἡ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν,

s Matt. 26. 62.

ρπ
α

62 “Ἐγὼ εἰμι· καὶ ὅψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον

t Esa. 53. 7.
Act. 8. 32.ρπβ
ς

63 μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.” Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, “Τί

u Dan. 7. 10.
Matt. 16. 27.
et 24. 30.
et 25. 31.
et 26. 64.
Luc. 21. 27.
et 22. 69.
Act. 1. 11.
1 Thess. 4. 16.
2 Thess. 1. 10.
Apoc. 1. 7.ρπγ
δ

64 ἔτι χρειάν ἔχομεν μαρτύρων; ἠκούσατέ τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται;” Οἱ δὲ πάντες

ρπδ
α

65 κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. ^x Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ, “Προφήτευσον·” καὶ οἱ ὑπηρέται ραπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον.

x Job 16. 10.
Esa. 50. 6.
Matt. 26. 67.
Joan. 19. 3.

γ Matt. 26. 58.
59. Luc. 22.
55. Joan. 18.
16.

Υ Καὶ ὁὗτος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, 66 ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ 67 ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαίνοντον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει, “Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα.” Ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων, “Οὐκ οἶδα, οὐδὲ 68 ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις.” Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς

MZ'
ρ'ε
α

z Matt. 26. 71.
I. Luc. 22. 58.
Joan. 18. 25.

τὸ προαύλιον· καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. ^z Καὶ 69 ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν, “Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.” Ὁ δὲ πάλιν ἡρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ 70 παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, “Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ; καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει.” Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ 71 ὀμνύειν, “Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε” ^a καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώ-

ρ'ς
α

a Matt. 26. 34.
75. Luc. 22.
61. Joan. 13.
38. et 18. 27.

νησε. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δις, ἀπαρνήσῃ με τρίς.” καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

ρ'δ
δ

b Psal. 2. 2.
Matt. 27. 1.
Luc. 22. 66.
et 23. 1.
Joan. 18. 28.
Act. 3. 13.

^b ΚΑΙ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρῶν συμβούλιον ποι-15 ἦσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πι-

ρ'η
β

c Matt. 27. 2.
11. Luc. 23. 3.
Joan. 18. 33.

λάτῳ. ^c καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, “Σὺ 2 εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ λέγεις.” Καὶ κατηγοροῦν 3

ρ'θ
α

d Matt. 27. 13.
Joan. 19. 10.

αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά· ^d ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν 4 ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων, “Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν.” Ὁ δὲ Ἰησοῦς 5 οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

σ
α

σα
δ

σβ
β
σγ
δ

6 ^ε Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυνεν αὐτοῖς ἓνα δέσμιον,
7 ὃν περ ἤτοῦντο. ^ι ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς
μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν
8 τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβοήσας
ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς αὐὶ ἐποίει
9 αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων,
“Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰου-

e Matt. 27. 15.
Luc. 23. 17.
Joan. 18. 39.
f Matt. 27. 16.
Luc. 23. 19.
Joan. 18. 40.

σδ
α

11 δῶκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. ^ς οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν

g Matt. 27. 20.
Luc. 23. 18.
Joan. 18. 40.
Act. 3. 14.

σε
α

12 ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν
εἶπεν αὐτοῖς, “Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε
13 βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;” Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν,
14 “Σταύρωσον αὐτόν.” Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν

σς
α

15 ρισσοτέρως ἔκραξαν, “Σταύρωσον αὐτόν.” ^η Ὁ
δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν
ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ
παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, φραγελλώσας, ἵνα σταυ-

h Matt. 27. 26.
Joan. 19. 1.

σδ
δ

16 ^ι Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἕσω τῆς
αὐλῆς, ὃ ἐστὶ πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην
17 τὴν σπείραν, καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ
περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον,
18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν, “Χαίρε, βασιλεῦ
19 τῶν Ἰουδαίων,” καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν

i Matt. 27. 27.
Joan. 19. 1.

ση
ς

20 γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν
αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν
αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια καὶ ἐξάγουσιν αὐ-

σθ
α

21 τὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. ^κ καὶ ἀγγαρεύουσι

k Matt. 27. 32.
Luc. 23. 26.

παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

l Matt. 27. 33.
Luc. 23. 33.
Joan. 19. 17.

¹ ΚΑὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον, 22 ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον Κρανίου τόπος. Καὶ 23 ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρнисμέnon οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε.

m Ps. 22. 18.
Matt. 27. 35.
Luc. 23. 34.
Joan. 19. 23.

^m Καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν δι- 24 ἐμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τίς τί ἄρῃ. ⁿ ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἑσταύ- 25 ρωσαν αὐτόν. ^o Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας 26 αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, “Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου- δαίων.”

n Matt. 27. 45.
Luc. 23. 44.
Joan. 19. 14.

o Matt. 27. 37.
Luc. 23. 38.
Joan. 19. 19.

p Matt. 27. 38.
Luc. 23. 32.
q Esa. 53. 12.
Luc. 22. 37.

^p Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο ληστὰς, 27 ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ· ^q καὶ 28 ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, “Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.”

r Psal. 22. 7.
et 69. 20.
et 109. 25.
Matt. 27. 39.
Luc. 23. 35.
supr. 14. 58.
Joan. 2. 19.

^r Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφή- 29 μουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες, “Οὐαὶ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν

τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν καὶ 30 κατὰβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.” Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ 31 ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, “Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι.

s Matt. 27. 45.
Luc. 23. 44.

ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ 32 Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν.” Καὶ οἱ συνεσταυρω- μένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

t Psal. 22. 1.
Matt. 27. 46.

^s Γενομένης δὲ ὥρας 33 ἑκτῆς σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης· ^t καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐννάτῃ ἐβόησεν ὁ 34 Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, “Ἐλωὶ Ἐλωὶ, λαμμᾶ σαβαχθανί;”

ὁ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον, “Ὁ Θεός μου ὁ Θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες;” Καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες 35

σῑ
α

σῑα
δ

σῑβ
α

σῑγ
ι

σῑδ
α

σῑε
α

σῑς
η

σῑς
ς

σῑη
β

σῑθ
β

σῑκ
β

σῑκα
ς

σκβ β	36 ἔλεγον, “Ἰδοὺ Ἡλίαν φωνεῖ.” ^u Δραμὼν δὲ εἰς, καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθεῖς τε καλὰ μω, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων, “Ἄφετε ἴδωμεν εἴ ἔρχεται Ἡλίας καθελεῖν αὐτόν.”	u Psal. 69. 21. Joan. 19. 29.
σκγ α	37 ^x Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην ἐξ-	x Matt. 27. 50. Luc. 23. 46. Joan. 19. 30.
σκδ β	38 ἐπνευσε. ^y Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχί-	y 2 Par. 3. 14. Matt. 27. 51. Luc. 23. 45.
σκε β	39 σθη εἰς δύο ἀπὸ ἁνωθεν ἕως κάτω. ^z Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, “Ἀληθῶς ὁ ἄν-	z Matt. 27. 54. Luc. 23. 47.
σκς ς	40 θρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θεοῦ.” ^a Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου	a Matt. 27. 55. Luc. 23. 49.
ΜΗ’	41 τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσὴ μῆτηρ καὶ Σαλώμη, ^b αἱ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διη-	b Luc. 8. 2, 3.
σκς α	κόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.	
ΜΗ’	42 ^c Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρα-	c Matt. 27. 57. Luc. 23. 50. Joan. 19. 38.
σκς α	43 σκευὴ, ὃ ἐστὶ προσάββατον, ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτῆς, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ ᾗτήσατο τὸ	
	44 σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἴ ἤδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυ-	
	45 ρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ ἵαται ἀπέθανε· καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα	
σκη α	46 τῷ Ἰωσήφ. ^d καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.	d Matt. 27. 59. Luc. 23. 53. Joan. 19. 41, 42.
σκθ ς	47 ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσὴ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.	

e Matt. 28. 1.
Luc. 24. 1.
Joan. 20. 1.

f Matt. 28. 2.
Joan. 20. 12.

g Matt. 28. 5.
Luc. 24. 5.

h 14. 28.
Matt. 26. 32.
et 28. 10. Act.
1. 3. et 13. 31.
1 Cor. 15. 5.

i Matt. 28. 8.
Luc. 24. 9.
Joan. 20. 18.

k Joan. 20. 14.
16. Luc. 8. 2.

l Luc. 24. 13.

m Luc. 24. 36.
Joan. 20. 19.
1 Cor. 15. 5. 7.

ε ΚΑΙ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ 16
Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σα-
λῶμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψω-
σιν αὐτόν. καὶ λίαν πρῶτ' τῆς μιᾶς σαββάτων 2
ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου.
καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτάς, “Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν 3
τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;” Καὶ ἀνα- 4
βλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος·
ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. ^f καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ 5
μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιῶις
περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβή-
θησαν. ^g ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, “Μὴ ἐκθαμβείσθε. 6
Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον·
ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν
αὐτόν. ^h ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς 7
αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν
Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.”
ⁱ Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· 8
εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ
οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ.
^k Ἀναστὰς δὲ πρῶτ' πρῶτῃ σαββάτου ἐφάνη 9
πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει
ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς 10
μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι.
ἀκείνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς 11
ἠπίστησαν. ^l Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν 12
περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευ-
ομένοις εἰς ἀγρόν. ἀκείνοι ἀπελθόντες ἀπήγ- 13
γειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν.
^m Ὑστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα ἐφα- 14
νερῶθι, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ

σλ
η

σλα
α

σλβ
β

σλγ
β

σλδ
ι

σλε
η

σλς
ι

σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγ-
 15 γερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. ^η Καὶ εἶπεν αὐτοῖς,

n Matt. 28. 19.
 Joan. 15. 16.

“Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε
 16 τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ^ο ὁ πιστεύσας
 καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας κατα

o Joan. 3. 18,
 36. et 12. 48.

17 κριθήσεται. ^ρ σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσι ταῦτα
 παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκ-
 18 βαλοῦσι, γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς, ^α ὅφεις
 ἀροῦσι, κἂν θανάσιμόν τι πῖωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς
 βλάψει· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ
 καλῶς ἔξουσιν.”

p Luc. 10. 17.
 Act. 5. 16. et
 8. 7. et 16. 18.
 et 2. 4. et 10.
 46. et 19. 6.
 1 Cor. 12. 10,
 28.

q Luc. 10. 19.
 Act. 28. 3, 8.

19 ^ρ Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς
 ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν
 20 τοῦ Θεοῦ· ^ς ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν παν-
 ταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον
 βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.
 Ἀμήν.

r Psal. 110. 1.
 Luc. 24. 50.
 51. Act. 1. 2,
 3, 9.
 s Act. 14. 3.
 Heb. 2. 4.

